

Yaslı Gülümseyiş

Rasim ÖZDENÖREN

– Özlem dokunulur olmaktan yoksun kalmaktır, dedi adam.

– Öyle de denebilir.

Sevdiği kadını yanıtlayan. Birtakım saydam perdeler arkasında gülümsediğini gördü onun. Bu gülümseyişin ona dokunduğunu duyumsadı. Baktı. Gülümseyiş elinin altında duruyordu sanki. Öyle kabullendi. Elini onu yakalamak için uzattı. Onun gülümseyişini tutacaktı...

Yolu bir kez daha o kentten geçiyordu... Olmayan kentten... Yoğun bir trafiğin eşliğinde bir masal ülkesinin sonsuz sınırları içinde ordan oraya savruluyordu. Ulu ırmağın suları bir okyanus heybetinde salınıyordu. Gecenin transatlantikleri kızıl ışıklarıyla görkemli duygular uyandırıyor... Yıllara rağmen...

Bir kere daha esef: O gülümseyiş parmak uçlarının kıyısında ve kayıp gidiyordu...

Ne kadar zorlanırsa zorlansın, saydam da olsa her şeye rağmen sisli perdeler arkasında duran o gülümseyiş bütün yakın mesafeleri hüsrana uğratiyordu.

Yüreğinde yankısını bulduğu görüntü, o görüntünün bir yerlerden seslenen tınısı, özlem sahibinin ona yöneltilmiş kelimeleri, ona verilen cevaplar, söylemin kayda geçirilen bütün kelimeleri duyuluyor, kucaklanıyor, onu bağrına basıyor; gene de dokunulur olmaktan yoksun kalıyordu.

– Ne zaman işitem o şarkıyı, senin de işittiğini düşünüyorum. İşitiyor musun?

– Uykumun gölgesinde, dulda mazgallarda, evet...

– Rüyalar yolunu kestiğinde bir de...

– Evet.

Aradan yıllar geçmişti, öyle mi? O egzotik kent ortallardan çekilmişti... Onun yerine lenduha bir kent konuşlanmıştı... Anımsıyordu, otele yerleşmişti.

Öykü

Fazla uzaklaşmıyor ve gittiği yerlerde oyalanmıyordu. Gün boyu tanık olduğu ve gözlemediği kent olağanüstü egzotik bir etki uyandırıyor... Devasa betonarme binaların yüzü mağmum, yaslı ve terk edilmiş bir kentin hüznünü yansıtıyordu. Soluk izlenimler... Solgun yüzler... Memnundu. Otobüs almış başını gidiyordu. Uzaktan, çatıların arasından piramitler görünüyordu... Her köşe başında otobüsün önüne bir Ramses fırlıyor, çürümüş kirli mumya sargılarının içinde mumyalanmış yüzüyle sırtıyordu... Dişlerini göstermeye çalışarak...

Soyut gülümseyişin tınısı arkadaki çağlayanın sesiyle kulak zarında titreşti, özlenenin sesinin tınısıyla bütünleşti. Bir anda içinde yer alındığı farz edilen mekânın bütün boyutları onun sesiyle, görüntüsüyle, gövdesiyle doldu. İçine aniden bir şiir tütsüsü doldu. O şiir, o gülümsemeyi taşıyan gövdeye, o gövdenin omuzları üstündeki başa ve o başın güzel yüzüne adanarak terennüm edildi. Kısıtlanmışlık bir boyutlu değildi, o şiir, ancak belli harfler kullanılarak inşa edilecekti, o şiir, ancak belli vuruşlarla sınırlı olarak inşa edilecekti. Bu kısıtlanmışlığa rağmen özleyenin fikrini, düş dünyasını, duygulanımını da yansıtacaktı, öyle mi? Mümkün müydü?

Ramses'in ağız boşluğunda diş yoktu, bütün dişleri erimiş, damağı ve diş etleri kemikleşmişti. Sırtıyordu. Terkedilmiş bir kentin, olmayan, yokluğa gark olmuş bir kentin ortasında, boş bir otobüste seyir halindeydiler. Otobüsün direksiyonunda kimse görünmüyordu. Direksiyondaki siluet belki de bir hortlaktı... Görünmeyen yollara direksiyon sallıyordu. Parmakları görünmeyen bir piyanonun görünmeyen tuşları üzerinde gezinerek... Bulanık bir kentin bulanık sokaklarından geçtiler. Belki bulanık bir gecedden... Yanında onun olmasını ölesiye isterken, birden konuşan oydu, o: sevgili! Parmağıyla ona kentin kuşbakışı manzarasını gösteriyordu. Sesten ibaret bir varlık, som bir ses...

Ses:

– Özlenen, eğer sevgili mevkisinde duruyorsa her şey mümkündür, dedi.

– Öyle de denebilir.

Sevindi...

Kendini birden sevincin içinde buldu. Ona düşünü anlatmak istiyordu. Düşü kendine rehber olmuştu. Yüzünü sevgiliye çevirdi:

– Hadi anlat, dedi. Sevgili:

– Neyi anlatayım? diye sordu.

– Düşümü gördün sen, benim gördüğüm düşü benden daha iyi gördün...

– Sen her şeyi biliyorsun...

– Ama onu senin ağzından duymak istiyorum.

O gün *onunla* bir kanepede oturdular. O kanepede bu kentte değildi. O kanepede hiçbir yerde değildi. Azab Ülkesi diye bir yer var mıydı yeryüzünde? Azab Ülkesinde bir kanepede oturmuşlardı. Elleri birbirini tutuyordu. Birbirine bakıyorlardı.

– Neredeydin? diye sordu.

– Zaman yoktu, dedi kadın.

Yok muydu?

– Yoktu, dedi kadın, zaman adem hâlindeydi.

Gene de gelebilirdin.

– Gene de gelemey miydin? dedi adam.

Bu kez cümlesini değiştirdi kadın:

– Zaman uymuyordu, dedi, zaman uygun değildi, zaman uymadı.

Bu cümlelerin içine elli çeşit anlamın sığacağını biliyordu. Adı gibi... İki de...

Özlenen, perdelerin sisi arkasında durdu, madem gülümseyen yüzün sakladığı gözlerdeki bakış özleyene yönelmişti, mümkün olmayan hiçbir şey kalmamış demektir. O, sırtından görünen nehrin yakamozlanan dalgacıklarının onu nasıl güzelleştirdiğini ve dalgın bakışlarının ırmak boyunca nasıl akıp gittiğini belki bilmiyordu. Arkadaki sarp kayalıkları, kayalıkların kırmızı çorak toprağı delen görüntüsünün nehrin yüzeyine serilişini, yakamozlanan her bir dalgacıkta o zengin, lütufkâr gülümseyişin bir çağrı hâline gelişini, bütün bunların çıldırtıcı yansımalarını görmüyor, bilmiyordu.

Otobüsün içinde birbirine bakmadan hayalet kentin mağmum sokaklarından hüznü bir seyirle geçiyor, geçip gidiyorlardı... Bir yandan da avuçlarını birbirine değdirmeye çalışıp boşluktaki kanepede oturmayı sürdürerek...

– Bak, şimdi ben...

– Evet?

– Coşkunun evrenindeyim, ortasında...

– Aklında ıssız bir yamaç duruyor, değil mi?

– Nasılsa orada seninle oluyorum...

– Biliyorum, bebeğim...

Nereden bilebilirdi: yağmur vaat etmesine rağmen bir türlü yağmayan bulutların taşıdığı fırtınanın aynıyla özleyenin gönlünde esip durduğunu. Bulutları oradan oraya savurduğunu, ırmağın suyunu boğazına kadar yükselttiğini, ırmak

kenarından bilinmeyen bir okyanusa yarlar açtığını, açılan yarıklardan dalgaların tehdit edici bir gürültüyle hırçınlaşarak yükselişini ve yukarılarda bulutlara kavuşmasını... Gene de geride o unutulmaz görüntü kendini gösterecekti: yağmurlu camın arkasında ıslak gözler... Bir avuç, cama dayanmış, öbür el kucığında mırıldayan bir kedcik yavrusunu tutuyor, sadece tutmuyor onu emziriyor...

Artık ona bakmıyordu. Anlaşılmayan yerlere dalıp gitmişti. Anlaşılmayan, uzak yerler artık onların ortak ülkesiydi. Gene de o ortak ülke bir aynadaki görüntü denli ulaşılmaz olarak orada duruyordu. Böylesi imkânsızlığa nasıl esef edeceğini bilmiyordu. Tüm düşlerin, şarkıların, mesafelerin kavşağında, o sıfır noktada bekliyor olmanın hüznüyle dolup taşı. Ona nasıl sesleneceğini bilemedi. O melodiyi ona bir daha nasıl anımsatacağını bilemedi. Onun anımsayıp anımsamayacağını da kestiremiyordu. Tuhaf bir peltenin içinde yuvarlanıyordu. Konuşmak istese sesi işitilecek miydi, merakını yoklamaya çalıştı. Konuşsa, ses kendi sesi olarak mı konuşacaktı? Kendini, kendi sesini, onun yankısını yakalamak istedi. Çabalaması gerekiyordu.

Konuştı:

– Ne zaman işitsem o şarkıyı... Diyebildi.

Ah, biliyorum.

– Uykumun en derin yerinde...

Biliyorum, onun en derin yerindeyim.

– Rüyalar yolumu kestiğinde...

Tüm kavşaklarda ben varım, tüm kesişen yollarda, sen orada olduğun için ordayım.

– Coşkunun evreninde...

Orası ikimizin evreni, Azab ve Sürur Ülkesi.

– Aklımda ücra bir uçurum...

İşte, o uçurum benim, sen benim uçurumumsun.

– Nasılsa orada seninle olurum... Senin olduğun yerde... Nasılsa... Her nasılsa...

Gülücüklerimle ordayım, sen ordasın, sen ordaysan ben ordayım.

Evrenin kapanışı bu tümceyle mi olacaktı, ölesiye merak etti: sevgilinin silüetini bağrına basmıştı. Onun yaşlı gülücüğü kafasının içinde firdolayı dönüyordu.

– Seni sevmek böyle bir şey demek ki, dedi adam.

Kadın, yanaklarında sonsuz yaşlı gülümsemesiyle dalgın, kıpırdamadan, otobüsün camında, gecenin kayıp giden karanlığına bakıyordu.